

LA VANGUARDIA

Año XXIII.—Número 11209

ULTIMAS NOTICIAS Y TELEGRAMAS DE LA MADRUGADA

BARCELONA.—Lunes 25 Julio 1904

PRECIOS DE SUSCRIPCIÓN

Barcelona, al mes (las dos ediciones). **1** pesetas
Fuera de Barcelona, trimestre ídem. . . 4'50 pesetas
Ultramar y Extranjero, trimestre ídem. . . 8'00 pesetas

EDICIÓN DE LIAÑANA

REDACCIÓN ADMINISTRACIÓN E IMPRENTA

Calle de Pel, 23

TELÉF. 899—DIRECCIÓN TELEGRÁFICA VANGUARDIA—BARCELONA
NO SE DEVUELVEN ORIGINALES

VENTA Y ANUNCIOS

Número suelto (de cualquier edición). . . **5** céntimos
Paquete de 30 números 1'00 peseta
Anuncios, esquelas, remitidos y reclamos a precios según tarifa

LA SEÑORA DOÑA CARMEN BAGARÍA Y ROCA

viuda en primeras nupcias de don Federico Pujol
y en segundas de don Juan Amador

FALLECIÓ EL DÍA 19 DEL CORRIENTE

Habiendo recibido los Auxilios Espirituales y la Bendición Apostólica

(E. P. D.)

Sus afligidos hijos don Juan Amador, doña Carmen Pujol, viuda de Wengberg, doña Teresa y doña Ana Amador de Hervás (ausente), hijos políticos doña Asunción Mas y don Eloy de Hervás (ausente), nietos, nieto político don Esteban Luna, biznieto, hermana política doña Emilia Bou, viuda de Bagaría, sobrinos, sobrinos políticos y demás parientes, al recordar a sus amigos y conocidos tan sensible pérdida, les ruegan la tengan presente en sus oraciones y se sirvan asistir al oficio y misas que, para el eterno descanso de su alma, se celebrarán el miércoles próximo, día 27 del actual, a las diez de la mañana, en la iglesia parroquial de Nuestra Señora de los Angeles.
El duelo se da por despedido.

No se invita particularmente.

GRAN BALNEARIO

VICHY CATALAN

Situado al pie del «Puig de las Animas»

Entre la estación y el pueblo de CALDAS DE MALAVELLA (Provincia de Gerona)

Establecimiento de primer orden—Temporada de 1º Mayo a 30 Octubre

Aguas hipotermiales, de temperatura 60º centígrados, alcalinas, bicarbonatadas-sódicas. De resultados positivos para el reumatismo, la diabetes y las afecciones del estómago, hígado y bazo.

Estas aguas se venden solamente embotelladas. Etiquetas, precintos, cápsulas y tapones, llevan el nombre de la Sociedad. Suplicamos se inutilicen al vender las botellas vacías, para evitar que sean utilizadas por los falsificadores.

De venta en todas partes. Administración: Rambla Flores, 13, entresuelo, Barcelona.

Lo mejor para el pelo

Petróleo Gal

USANDOLO tendréis libre la cabeza de caspa, humores, calvicie, etc., y al mismo tiempo evitáis y contendréis la caída del pelo.

Para probar la bondad del producto, cada frasco va acompañado de un certificado del Laboratorio Municipal de Madrid.

De venta en Droguerías y Perfumerías, etc. — Representante: JUAN RODÉS, Notariado, 5, ent.

Fonógrafos Pathe

LOS MEJORES
2, Rambla Santa Mónica, 2
5, Passage Bacardi, 2

CERVEJINA FITA

Cura los granos, viruela, sarrampión, escarlatina, erisipela. La vende el Dr. Andreu, Sdad. Farmacéutica, J. Uriach, S. Baus, Sra. Viuda Alsina, Ferrer y C.ª, Viladot y C.ª, las buenas farmacias y en la calle Borrell, 37, Barcelona.

Se traspasa

Magnífica tienda de detall, al entrar en el paseo de Gracia. Informes: Puerta del Angel, 17. 2.º, 2.ª, de 4 a 5.

CHOCOLATE-AMATLLER

Nuevas clases especiales elaboradas con solo cacao, azúcar, canela y vainilla, a los precios de 1'50 y 2 pesetas libra de 400 gramos.

Se vende en los colmados y ultramarinos.

Oficinas: calle de Manresa, número 10, Barcelona

Veraneantes

Manden sus hijos a que se reconstituyan en los 956 metros cuad. de jardín que cuenta el Colegio Modelo de S. Feliu de Llobregat, 50 pts. mes.

TRASPARENTES

La antigua fábrica calle Morera, n.º 6, 1.º Ojo: desconfiar de rótulos sin número 6.

MOTOR A GAS

sistema Escuder, de 8 caballos, en buen estado, se vende. Informarán en la Administración de La Vanguardia.

Vino de cosecha particular

Ventajoso para el consumidor por su calidad, pureza y precio. Lo vende el mismo cosechero a 30, 35 y 40 céns. el litro llevado a domicilio. Se reciben avisos, Tallers, 32, port.ª

I

Fiesta de la Música Catalana

Antes de la fiesta

El teatro de Novedades, donde ayer se instituyó solemnemente la *Fiesta de la Música Catalana*, estaba espléndido.

Grandes macizos de plantas ombreaban su entrada, adornando el vestíbulo como si señalaban que aquello iba a ser, por breves horas, un oasis de fresca inspiración y savia joven, que orea el ambiente

de árida canícula enervante en que hace tiempo respiramos.

El espíritu, encerrado en la caldeada caparazón del cuerpo agostado por la sed de Arte puro y elevado, iba a hallar allí no sólo la consagración de la música de nuestra tierra, sino con el tributo a los músicos viejos, la revelación de otros músicos jóvenes: unos y otros, apóstoles del divino Arte en sus dos manifestaciones más sinceras y más preciadas: la *música religiosa* y la *música popular*.

Los devotos acudieron en tan gran número, que colmaron el recinto donde la fiesta iba a celebrarse.

El local había sido adornado con exquisito gusto.

Cobijadas por buen número de vistosas banderas que ondeaban desde el techo hasta la galería alta, unas guirnaldas de follaje se anudaban abrazándose entre sí; los palcos parecían canastillas de flores; el escenario, cubierto con rica alfombra, ofrecía al Jurado, autoridades y «Orfeo Catalá» sitios de honor; y allá en el fondo, bajo rico dosel, el trono para la gentil reina de la fiesta.

Ya el público aguardaba anheloso de tributar su aplauso a los elegidos, cuando entraron los orfeonistas y el elemento oficial. Primero la sección de niños, con sus caras de capullos frescos; luego las señoritas, enmarcadas sus lindos rostros entre las ondas de blancas mantellinas; después la sección de hombres, con sus enseñanzas esmaltando los ojales de sus trajes negros; y finalmente el Jurado presidido por

maestro Pedrell, la Junta del «Orfeo» presidida por el señor Cabot, y representantes del Ayuntamiento, Diputación, Ateneo y otras corporaciones.

A la derecha del estrado situábase la presidencia: enfrente la del Jurado. A aquella tomó asiento el presidente «Orfeo» don Joaquín Cabot, quien tenía a su lado al concejal señor Mas en representación del Ayuntamiento, y a los señores Moragas, Comella, Salvat, Botet, Vives, Sabatés, López, Doménech y otros.

Presidió la del Jurado el maestro don Felipe Pedrell, rodeado por los maestros Jacinto Robles, Nicolau, Daniel y Millet. Cuparon también sitios de preferencia el doctor Gil Sallor en representación de la Diputación, Pascó por el Ateneo Barcelonés, y otros.

El secretario, don Antonio de Sabatés, leyó el acta de la Junta del «Orfeo» en que se acordó la celebración de la fiesta.

A seguida levantóse el señor Cabot (don Joaquín), y con vibrante acento saludó a la concurrencia y dijo que el «Orfeo» creía rendir un tributo de admiración y justicia ofreciendo una rama de laurel a la buena memoria de aquel músico-poeta que se llamó José Anselmo Clavé.

Y, en efecto, el señor Cabot cogió una rama de laurel y fué a colocarla por su propia mano al pie del busto de Clavé que, junto al Jurado, parecía asistir a la fiesta dándole solemnidad con su presencia.

Cuando el señor Cabot engarzó el laurel entre el ramaje que servía de pedestal al busto de Clavé, resonó un aplauso unánime y entusiasta.

Otro aplauso tan general y caluroso como el precedente saludó al insignie don Felipe Pedrell, el maestro.

El inspirado autor de *Los Pirineos* y la *Celestina* adelantóse llenando el ambiente con su autorizada voz, y leyó el siguiente discurso, que es una oración magistral como exposición de doctrina, modelo de forma y de concepto.

Habla el maestro Felipe Pedrell

«Señoras, señores:

Duas causas acomplidas venim a festejar: la causa de la música religiosa, d' aquella música ab que's prega a Déu, y la causa de la música popular, d' aquella música que'ns acompaña desde'l bresol, d' aquella música que'ns dona un accent nostre dintre del accent de fraternitat humana que uneix als pobles.

Totas duas causas estavan mortas: totas duas han reviscut ensems.

La nostra institució, perquè institució és, y tenim l'orgull d'afirmarho, nostre «Orfeo Catalá» s'ha consagrat, de las primeras en nostra Patria, a restaurar l'Art religiós, l'Art digne de la casa del Senyor, y a reintegrar a la vida general del art la cansó del poble.

Transformació.—¿Quina transformació més esplendenta s'es operat en l'Art, en els artistes y en els pobles moderns assedegats de lirisme!

Los que posehim el dret de mirarla cara a cara, y ben fixament aquesta transformació, ple'l cor d'esperansa perquè sabem que significa l'acompliment de dias somnians y desitjats; los que posehim l'aventatge, no per cert trist avuy, ans bé felis, d'arrancarli la paraula de promesa pera demá, perquè havem sigut actors en la lluyta y hem esperat y hem treballat ab fé pera vèncer, com incansables obrers de la idea, ¡que bé sabem donármosen compte de lo que significa aquest moment en la vida del Art nostre, y del artista en sa comunicació ab lo poble!

L'Art.—La transformació que s'es operat en l'Art ha sigut fonda mercés al descobriment de la música, el més sá, el més sincer y el més fecond. Li ha passat a la música lo que a la literatura de molts pobles: lo que al pretendre conèixer sas regles per gramáticas fetas abans de las obras, que són las únicas que las fan y deuen ferlas, se n'adoná tart, molt tart, que parlava un dialecte convencional distint de la llengua ja formada que parlava'l poble. ¿Quina música sabia parlar el poble? La *música natural*, la música que acut al cor quan el cor s'exalta y esclata en cants. ¿Y quina música parlavan els gramáticos? La música art, la música pretendida científica, la música empirica y freda del càlcul. No s'entengueren durant segles y més segles. L'aureteta que revoljava pel davant de la finestra del savi li deya: «Deixa en pau aquests llibrots; tancals! La música soch jo: vina ab mi si vols escoltar la *meva música*; aquí aprop de las eras; aquí també a la vora del mar; aquí al fons d'aquesta fondalada; aquí al

cim de la montanya; aquí aprop de la llar; tots la saben la dolça tonada com jo quan reflo. Sols tu no la sabs. ¡Vina ab mi si vols sentir la *meva música*!

No s'entengueren, y, ab tot, l'essencia y las formas de la música d'art, totas procedían de la cansó y de la dansa, de la *música natural*, de la música que s'es feta sense gramáticos ni gramáticas.

Baix el punt de vista escolar y académich, l'art oficial dels dramáticos, si, nos dirá qué es lo que forman l'individualitat, l'encant y poder d'un Wagner, d'un Beethoven, l'universal, d'un Weber, d'un Schumann, y del pare de tots, del portentós Joan Sebastiá Bach; però la clau pera explicarnos per qué viuen vida de joventut eterna *Els Freischütz*, los *lieder* de Schumann y de Schubert, las més hermosas páginas d'*Els Mestres Cantors*; per qué viuen y viurán mentres hi hagi música, aquests alts cims d'inspiració semidivina que's diuen *Parsifal*, inspirat en el drama de la Creu cantat per Palestrina y Victoria, l'*Oratori de Nadal* y la *Passió segons Sant Mateu*; la clau del per qué viuen aquestas obras mentres desapareixen y s'oblidan las que no s'han alsat sobre la malhaurada má d'oberer, ¿quins la donará la carta d'aquesta supervivensa vigorosa? ¿Qui? En Wagner, que oint cantar *Els Freischütz* y *L'Euriant*, aprengué a modular sa veu al só de la música teutónica. ¿Qui més? Beethoven, que en sas sinfonias sab ferse home del poble pera cantarli aquellas senzillesas y sublimitats, aquellas confidencias intimas del hom al hom que vessan de sos maravellosos *Scherzi* y de sa *Oda a la Alegria*.

¿Qui més ens la donará la clau del secret de las obras capdals de l'art? Bach, ab l'ànima teutónica d'un creyent que espera y creu, després d'aquell desastre de la guerra dels trenta anys; Haydn, ab aquella gracia, suavitat y frescor fetas música que del cor del poble croata passá al seu, formant sa sana educació artística; Weber, ab la *Cansó de la espasa*, que adstura y conté la invasió napoleónica; Schubert, ab aquella evocació sens parell de la poesia veritda ab las galas de la música natural; Schumann, ab sas *murtas*, ab sas cansos y baladas...

¿Cóm s'han produhit aquestas obras capdals de la música? ¿Cóm s'ha produhit aquest Art que penetra en el cor del poble, l'enlaira, li fa entonar commós la cansó de sa llar? ¿Cóm s'han format aquestas nacionalitats musicals modernes que en mitg del concert universal tenen una veu? Escoltant desperts, ben desperts, coratjosos y ab l'ànima en gracia, las *veus dels pobles* (1), y trempant sos accents al só de l'ànima nacional que, dintre de la universalitat de la idea y dels sentiments humans, ha donat una música propia a Alemanya, a Russia, als països escandinavos, a la Bohemia, als flamencs, als wallons...

Els artistes.—El moviment de transformació d'Art havia d'enrotllar, desgraciadament molt tart, al artista que caminava desorientat. Col·locat, com experiència *in anima vili*, entre's sugestius accents de la llengua d'una *música natural*, que ell sabia parlar com tothom, y's logogrifs d'un dialecte convencional d'una música empirica que'l tractadista legislava *a priori* sense conèixer sa essencia; el malhaurat artista s'estacionava al escoltar los concells del tractadista, ó progressava si sabia desentendresen, y fins s'alsava remontanse en alas d'una inspiració nova quan posava tot el sentir a n'aquella música natural, «la música que, —per dirho ab l'hermós concepte sakesperiá,— cada hom la sent vibrar endins de la seva ànima.»

Aquest procés d'obsecació técnica explica la llarga y neguitosa infantesa de la música y'l per qué l'artista modern, fins que no ha descobert la música, com deya abans, no ha pogut fer a deshora per ell mateix y per la liberació y desvinciació de son art, lo que per la del poeta pogué fer ja fa prop d'un segle, anticipantse al músich, la crítica literaria.

Aquesta desvinciació, acomplida lluny de las estrechesas escolars y académicas que encara explican lo que ja s'explicava trescents anys enrera, va encara comentant las teorías de duas modalitats únicas y absorvents quant de fet ha sigut reintegrada al art *tota la lira* de las que ha conservat, intactas y plenas de sava, la cansó popular; ha trobat avuy son acompliment, perquè l'artista, arrelantse en la terra nadiua, en l'esser y sentir nacional dels pobles, ha après a parlar a l'imaginació y al sentiment dels pobles

(1) Herder.

aquell llenguatge d'inspiració particular que no exclueix la genérica per lley de varietat en la unitat.

La educació.—La educació del artista modern ha vist clar que, per lley incontestable, lo passat conté en germen lo porvenir, y que tota tentativa pera enriquir la llengua musical d'un poble s'ha de fundar sobre aquesta base, no sobre'l passat d'ahir, sino del de més enllà. El passat d'ahir, el passat de nostra llengua d'avuy, ja hem dit que es lo mateix que en el temps de Palestrina y de nostres Victoria, Vila, Brudieu... Aquest passat ha viscut de les úniques fórmulas armòniques que han alimentat nostra música per espay de més de trescents anys. Hi havia més, molt més, enllà de las dues úniques modalitats de la música moderna. Hi havia molt més, moltes més conseqüències que las llegisladas; hi havia en lo passat de més enllà, fidelment conservat per la cansó del poble, una activitat musical entre cendras d'ignorancia de las que brotaria foch el jorn que l'activitat de las noves conquestas encengués aquelles brasas amagadas entre'l caliu de la música homòfona antiga popular y d'aquella infinitat de *modos* y de ritmes que reclamavan circulació en la llengua musical veritable y no en la pràctica rutinaria d'un art, tal com encara s'ensenyava avuy, sense transcendència y sense vincles artístichs, humans ni socials.

Aquestas fonts d'ensenyansa del passat de més enllà y'l del modern progressiu més intel·lectual y avansat, s'han comenat admirablement, no s'han declarat irreconciliables ab las exigències de la polifonia y de la orquestració moderna, ans bé s'han tornat a trobar, fonentse y tornant a esser el tot unit que foren, aixís en sa fusió ab la poesia com ab el *rhythmus*, aixís en la cansó com en la dansa.

Aquesta fusió de totes las escalas melòdicas, aixís diatòniques com cromàtiques, aixís las antigas exòtiques com las indígenes; el *pols interior* de totes las cosas nodrit y sanejat per la inagotable diversitat en la concepció rítmica y manera d'exteriorisar-la, més expresiva que mecànicament: de la mateixa manera que ha transformat al artista modern, transformarà aixís mateix la ensenyansa quan los gramàtics, mitg remugant y no poch contrariats, se determinin a plantar un xich més enllà las columnas del *Non plus Ultra*. Allí las deixarem en pau fins una altra empena de las grans reintegradoras de la música; així si per cas no pretenen, com ho han fet sovint, creure que «ara sí que no n'hi ha més d'ultra».

Orientem la ensenyansa de la joventut pel camí d'aquestas tendències a fi de reduhir sas idees per aquella corrent que enfonsa y aconduex, perque al coratge del inexplorat s'hi uneixi lo bon consell com guia segur del que explora bé. Pel camí d'aquestas tendències han reduhit sas idees els llorjats autors que avuy festejem y han vingut plens d'ardor a fer Patria, sagrada obligació que tenim de ferne de Patria, molt vigorosa y molt lliure en sa sinceritat y en son ardor, tots, aixís nosaltres com els poetes, aixís el pintor com l'arquitecte, aixís el filòlech com el polítich, com l'industrial, com el treballador...

Orientem la ensenyansa de la joventut, no fent solament músichs, músichs sense idealitat artística ni social, músichs que explotan un ofici, sino músichs de la terra, músichs que, fent obra d'Art per l'amor, ensems enlairan l'art de la terra, despertant regions germanas ensopidas; metodisem la ensenyansa, aplicantli la base científica de la pedagogia, y metodisemla, prenent com exemple viu de pràcticas d'art, la cansó, la nostra en confrontació ab la cansó d'altres pobles, y que aquest exemple viu informi lo mateix el cant del noy d'escola que'l del aprent de solfeig, lo mateix la pràctica del armonista que l'estudi més elevat del compositor; apliquem la base científica de la pedagogia a tota la ensenyansa, y la adaptació del exemple viu y palpitant de la cansó desenrotllará físicament, moralment y intel·lectualment gran part de la present generació. Ja ha produhit ara homes més vigorosos, més artistes y més honrats per sa sinceritat, més rahonables y més inteligents. Ja'n coneixem alguns d'aquests homes: avuy ne coneixereu d'altres que portan una espléndida cullita de fruyts ben madurs, ben sans y ben juyosos. Cerquem sens descans aquesta floració del nostre art, perque en ella està l'esdevenir, aixís la flor soberba com la viola boscana; y pera que no perdi son pur aroma, utilisem medis fonogràfichs ó gramòfons; pensém que tota aquesta obra artística, per las sorpresas que ns reserva, considerant las que avuy nos ha donadas, potser que no es més que preparatoria: aquest perfeccionament, aquest progrés incessant de la llengua propia, tots aquests atreviments y finesas dels procediments tècnichs en lo que fa a la música, lo mateix que en poesia y en pintura; aquesta profunda concepció del geni creador nacional, es un fons inagotable de materials pera la creació de l'edifici majestuós de l'art nostre en el segle fa poch comensat.

El Públich.—Bé ha comensat aquest segle: podem mostrarnos contents del camí fins ara recorregut; bé ha comensat: nos ho diu el públich, el poble (mellor dit)

qu'ens segueix en aquesta obra de re-gració que ha comensat tornantli, en rat pels privilegis de la música, lo d'ell ha sortit, lo que ell ha creat l'obra de cultura y de dignificació del ble, pera ferlo mellor, pera curar amarguras de la vida, pera apaybag la sét d'ideal, es obra que eli nos ha cfiat y que nosaltres hem recullit joye per havernos tocat una misió tant no!

Tots ne tenim de sét d'ideal, y pera l'art de la música ha sigut anomenat l' de les multituts: «Per una antinomia marcabre,—ha dit en Bourgaunt-Duc dray,—quant més lo perfeccionament de medis de locomoció facilitavan la pen-tració dels pobles entre sí, tant més res-vava l'art sas predileccions per las mar-festacions particularistas y nacionals. El clat d'amor son cuatro páginas habilmente blan dirigirse a una unificació que enge-y personal; de un sabor intenso y de una dra tant lamentable y monótona unifor-expresión clara.

El públic deleitose escuchando la obra pel contrari, se complau en posar de redel Rdo. Cogul, y con tales aplausos la lleu la fesomia y ls rasgos distintius defestejó, que algunas de las melodias fueron geni de cada rassa, com si la músicarepetidas. El segundo accésit ganó otra serie de guardiana vigilante del desplegament mul-ticolor dels sentiments humans, nos vol-Melodias originales del señor Montserrat, gués donar una compensació a la perdut-tantas costums poéticas, manifestada-sas. cions per sempre més perdudas d'una tra-dició abandonada.

Tot aquest moviment etnogràfic, que no ha abatut la barrera que abans separavabre es un verdadero modelo, y de ella la Ciencia de l'Art, aquesta delectació del públich que s'hi troba bé seguint-lo aquest moviment, y estimulantió, molt mellor que en mitj de la ópera ordinaria y altres géneros més infims, tots comercials, qué significa? Que «l'art ha establert entre'l poble y l'artista un llas, cada dia més estret entre l'esfor individual y cons-cient del artista civilisat,—diu lo mateix autor,—y la producció colectiva y anóni-ma que es la marca eternament durable d'una rassa; ella cimentará la elaboració entre'l modest depositari del geni nacional en sa forma elemental y primordial, y l'artista consumat que posseheix un cer-vell armat de tots els recursos de técnica moderna.»

Als orfeonistas.—¿Ho sentiu bé, vosaltres, oh companys orfeonistas, aedas moderns d'aquesta obra de vulgarisació? ¿La coneixeu bé tota l'importancia que té per l'art en general, cantar al só de las veus dels pobles, barreiant nostra ven ab las de pobles y de genis que arriban de lluny? Més no oblideu jamay la cansó propia, la cansó que ns diu que no som ho-tes, sino fills de la terra nadiua. Al escoltar la primera que ns ensenyá la mare a vora del bressol, apreneguerem a estimar, a creure y a esperar; no oblidem jamay aquest cant que aublima l'art en la Fe, de la Patria y del Amor.—He dit.»

Un aplauso unánime y entusiasta coronó la soberbia y magistral oración de don Felipe Pedrell, quien recibió felicitaciones de todos los presentes.

Los autores premiados

A seguida el director del Orfeo, maestro don Luis Millet, leyó una concienzuda memoria escrita en galana forma, con rasgos de elevada poesía y observaciones de justísimo criterio.

Inmediatamente proclamóse el nombre del autor premiado que debía elegir Reina de la fiesta.

Resultó ser el señor Sancho Marraco, por su obra *Cansó d' els segadors*; y mientras el Orfeo entonaba el *Himne del Poeta*, (del maestro Nicolau), el autor premiado fué a ofrecer la flor natural a la señorita doña Francisca Margarit y Durán.

La Reina de la fiesta es una hermosísima niña, de elegante porte y finas facciones, y cuyo rostro angelical y cuya tierna edad, armonizaban perfectamente con esa hermosa fiesta, que como ella que la presidió, ahora se abre a la vida, llena de encantos.

El coro de hombres del Orfeo entonó briosamente la obra premiada, que es un canto fresco, bien concebido y desarrollado con mucho acierto.

El tercer premio fué concedido al motete *Christus factus est* para voces mixtas, página saturada de sincero misticismo y de una factura pura y bien orientada.

Su autor, el maestro Mas y Serracant, es uno de los compositores jóvenes que mejor cultivan la música religiosa.

El maestro de capilla de San Pedro de las Puellas fué muy aplaudido.

Ganó el accésit el motete *Adoro te devote*, original del señor Sancho Marraco. Es una página sobria y profundamente sentida.

El quinto premio otorgóse al joven músico Joaquín Grant, autor de las *Melodias*, que han merecido la recompensa ofrecida por el Ateneo Barcelonés.

La presencia de Grant fué una revelación. Según frase del maestro Pedrell Grant «es un *brau* que empieza por donde muchos acaban, cuando acaban bien.»

Es un temperamento que bien pronto afianzará su nombre si continúa, como se ha iniciado, concibiendo obras de un sabor a lo Haendel y de una intensa sobriedad a lo Bach.

Las melodias *Mon fósar*, de un efecto shakespeariano; su *Cançó*, graciosa y fresca; su *Poncelleta*, de elegante factura; la *Anyoransa*, de plañidera y tierna sinceridad, y el *Llorer a la memoria de Mossen Cinto*, de una elevación de concepto, dig-

na del épico poeta, le acreditan ya como autor de rasgos geniales. Hay que esperar que un temperamento de artista tan privilegiado no se malogre, sino que siga produciendo y completando la obra con que ayer se nos reveló.

El primer accésit al premio de *Melodias* ganó el notable compositor doctor don José María Cogul, presbítero.

El Rdo. Cogul, allá en las soledades de su modesta habitación, hace resurgir de su piano todo un mundo de frescas é inagotables melodias, graciosas y de sincera concepción, elegante factura y saturadas de ese ambiente de música catalana, que es lo que se solicitaba en el concurso de ayer.

Bellaflor, *Lo collar*, *Prometatge* y *Les festacions* particularistas y nacionals. El clat d'amor son cuatro páginas habilmente blan dirigirse a una unificació que enge-y personal; de un sabor intenso y de una dra tant lamentable y monótona unifor-expresión clara.

El público deleitose escuchando la obra pel contrari, se complau en posar de redel Rdo. Cogul, y con tales aplausos la lleu la fesomia y ls rasgos distintius defestejó, que algunas de las melodias fueron geni de cada rassa, com si la músicarepetidas.

El segundo accésit ganó otra serie de guardiana vigilante del desplegament mul-ticolor dels sentiments humans, nos vol-Melodias originales del señor Montserrat, gués donar una compensació a la perdut-tantas costums poéticas, manifestada-sas. cions per sempre més perdudas d'una tra-dició abandonada.

La canción harmonizada *Los estudiantes de Tolosa*, proporcionaron un justo premio al joven compositor señor Alfonso. Su hijo el presidente del Jurado que la firmaban los maestros de maestros en esta clase le composiciones.

De Prat del Llusanes nos trajo el joven Ion Joaquín Pecanús un manajo de *canciones populares* que también fueron premiadas por su fresca apariencia y lo garboso de su harmonización. Algunas fueron repetidas.

Fué igualmente premiada una *Sardana* original del maestro Serra, director de la obla ampurdanesa de Peralada, danza elegantemente sostenida con un gusto exquisito.

Terminada la ejecución del programa, que, como se ve, resultó sabrosísimo y nutritivo, el señor Cabot dió las gracias a todos pronunciando galanas frases.

El Orfeo dejó oír las emocionantes notas del *Cant de la senyera*, y luego a petición de la concurrencia (que en esto sigue una rutina de mal gusto), terminó la fiesta con el canto *Els segadors*.

Fué la de ayer una solemnidad de las que mucho significan y que forman época en la vida de un pueblo.

Ya instituida la fiesta de la *Música Catalana*, es de esperar que músicos y poetas rivalizarán por el esplendor de esas manifestaciones elevadas que hacen Arte.

M. J. B.

SANTO DEL DIA—Santiago el Mayor, apóstol, patron de España, y S. Cucufate mr
SANTO DE MAÑANA—Sta. Ana, madre de Ntra. Sra.

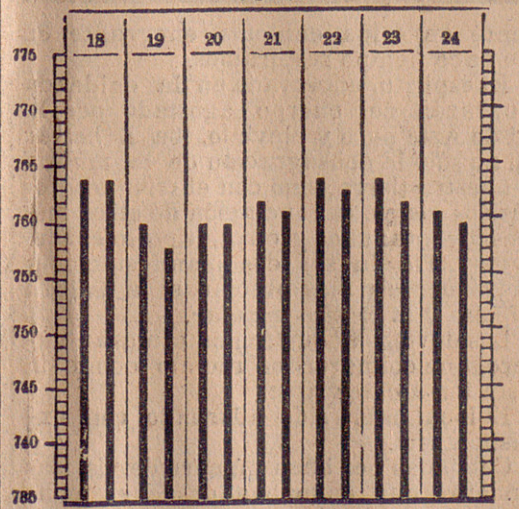
CORTE DE MARIA—Nuestra Señora de Belén, en su iglesia.

CUARENTA HORAS—Iglesia parroquial de San Francisco de Paula.

NOTAS LOCALES

Rogamos a los señores suscriptores que durante la presente estación se ausenten de Barcelona, transmitan con claridad a nuestra administración la dirección con que desean se les sirva el periódico durante su ausencia, y precisando a la vez el sitio donde se les sirve en esta. A los que no salgan de España, el periódico se les servirá sin aumento alguno en el precio de suscripción, y los que se dirijan al extranjero tendrán que abonar además del importe de la suscripción, los gastos de franqueo.

Alturas barométricas en Barcelona JULIO

El día de ayer transcurrió con cielo nuboso, brisas del SE., sol ardiente y mar picada; anocheciendo lo mismo.

Las presiones fluctuaron entre 761 y 760 milímetros, y las temperaturas fueron las siguientes:

Máximas: 39°8 grados al sol y 31°8 a la sombra.

Mínima: 21°2 grados a la sombra.

Reflector: 18°6 grados.

La humedad a 81 grados.

—MEDALLAS. Talleres Vallmitjana, San Antonio, 4, Gracia.

En una taberna de la calle de la Concordia del barrio de la Barceloneta, disputaron dos sujetos, entre los cuales por rivalidades del oficio existían antiguos resentimientos, y a

pesar de la intervención de varios parroquianos del establecimiento que intervinieron en la disputa con el propósito de calmar los ánimos, cosa que de momento consiguieron, los dos contendientes se volvieron a enredar de palabras y, sin que nadie pudiera evitarlo, uno de ellos, apodado el «Corsario», asestó al otro, llamado Manuel Adrina, de 46 años, una cuchillada.

El agresor después de haber arrojado el arma con que cometió el delito apeló a la fuga y el paciente fué conducido en brazos, por varios parroquianos del establecimiento que habían sido testigos presenciales de la escena, al dispensario de la calle de San Raymundo, donde el facultativo de guardia le apreció una herida penetrante en la ingle derecha que calificó de pronóstico grave.

Después de haber sido curado de primera intención el herido pasó al hospital de la Santa Cruz.

—Vinos marca Clariana. Depósitos: Rbla. Cataluña 95 y Princesa, 20. Teléf. 8730 y 1097.

En la madrugada anterior fueron detenidos por la policía dos sujetos conocidos por reventadores de pisos.

Los detenidos se negaron a seguir a los agentes de la autoridad y se echaron al suelo en la calle del Conde del Asalto.

Con tal motivo se promovió un escándalo fenomenal, costando no poco esfuerzo a los guardias reducir a los detenidos y hacerles seguir hasta el Gobierno civil.

En uno de los teatros del Paralelo se produjo anteayer un escándalo, a consecuencia de haberse puesto en escena una función distinta de la que se había anunciado.

El secretario del Gobierno civil, señor Portela, ha impuesto a dicho empresario una multa de 200 pesetas.

Un individuo se presentó ayer en los baños de la Sirena con objeto de poner la piel en remojo, pero por cuestión del precio se trabó de palabras con el recaudador, el cual le dió un recordio de padre y muy señor mío.

El apaleado se marchó, al parecer tranquilamente, a su casa, pero al cabo de unas horas volvió armado de una traca y empezó a descargar golpes sobre su apaleador, el cual hubo de ingresar en el dispensario de la Barceloneta.

—Extraordinarias ocasiones en grandes partidas

Sedas lisas de moda desde... 1'25 ptas. metro.
Etaminas 6/4 ancho desde... 1'50 » »
Lanas novedad desde... 1'00 » »
Vichy lavables desde... 0'65 » »
Batistas estampadas desde... 0'50 » »
Almacenes Las Indias, calle Canuda (cerca de la Rambla).

El Real Monte de Piedad de Nuestra Señora de la Esperanza anuncia al público que a las nueve de la mañana del día 4 de agosto se verificará la almoneda de alhajas, de los partidos cuya fecha de empeño ó renovación sea del mes de octubre de 1903.

Por el ministerio de Marina ha sido desestimada una instancia promovida por don José Peraire y don Ricardo Pitaró, vecinos de esta capital, que solicitaron se les permitiese extraer 80 carretadas diarias de arena y grava de la playa llamada de Lebón.

—¿Cuántas personas padecen enfermedades del hígado y bazo sin saber que la *Magnesia efervescente King*, es el remedio más sencillo y eficaz?

En la última semana ingresaron en la Caja de Ahorros de Barcelona 126.461 pesetas, procedentes de 2.947 imposiciones, siendo 238 el número de nuevos imponentes.

Se han devuelto 120.470 pesetas 45 céntimos, a petición de 894 interesados.

La policía ha denunciado un local de la calle de Querredo y otro del Torrente de la Olla por haberse verificado en ellos bailes sin el correspondiente permiso.

El dueño de un piso de la calle del Robador ha denunciado a la guardia municipal la desaparición de una sirviente con 400 pesetas que en billetes de Banco guardaba en un cajón del lavabo y 22'50 en metálico, pertenecientes a otra criada, y para apoderarse de las cuales hubo de descarrajar un baúl.

Ignórase el paradero de la aprovechada urraca, así como su nombre y apellido.

—CARNE LÍQUIDA del Dr. VALDÉS GARCÍA de MONTEVIDEO alimento, Tónico, Reconstituyente.

Ayer por la mañana se presentó en una relojería de la calle de San Pablo, en ocasión en que el dueño del establecimiento se hallaba ausente, un sujeto desconocido, preguntando si estaba arreglado un reloj que dijo había traído días antes para que se lo compusieran. El hermano del dueño del establecimiento, que a la razón se hallaba allí y que ignoraba lo del reloj, fuése en busca de aquél, que vive en uno de los pisos de la casa, y al regresar se encontró con que el desconocido se había ausentado, llevándose diez billetes de Banco de 100 pesetas.

Excusado es decir que el sujeto en cuestión no tenía reloj alguno para componer en el establecimiento, y que el haberlo dicho fué una estratagemas de que se valió para procurar la salida del dueño de la relojería y aprovechando su ausencia apoderarse del dinero.

—Café y copa *Llor Angelus*, no es vicio.

En el dispensario médico de la alcaldía fueron curados ayer dos sujetos de 36 y 50 años que se hallaban en estado de embriaguez, los cuales, después de promover un escándalo mayúsculo en la plaza de San Agustín Viejo, llegaron a las manos, poniéndose los respectivos rostros hechos una verdadera lástima.

Varios concurrentes a los corcos que se reúnen por la tarde, después de la sesión oficial de bolsa en el paseo de Isabel II, nos ruegan llamemos la atención de la Junta de Damas, concesionaria de las sillas colocadas en la vía pública, acerca del cobrador de las estableci-

musical, empré lo que hi fruit adorant-la, arrecreant darrera les altacolumnats i plo que hi gossem corant els llochs més ombrosos i més amagats.

Desdó allí se'ns ofereix boirosa i plena de misteri la magestat del Art. Y com més misteris embolica, més gossem i més fides no som, perquè la fens la engrandeix.

Deixem-noshi estar en els llochs invisibles! (Que no'ns vegi ningú i que no vegem a ningú, nosaltres! No'ns destorbi un gest de intel·ligent en el passatge que'ns ha corprès, y no'ns desencanti. No s'adonés ell de nosaltres y ens mirés ab esgarriat compassió, al veure's extasiats passants per alt el defecte que ell haurà desobert.)

Així la estimem els profans a la música nostra. Així ell'ns endolceix l'ànima y ens parla al cor. Ella és reliquiari de nostres records perquè cap com ella podrà servir a través del temps y entre les flexibilitats dels seus cants, la memòria de dies passats y de moments d'itxosos que'l temps hauria esvatit.

Què tindrà, donchs, pera nosaltres aquest Art divinal que destieix la obra del temps?

Quin misteri impenetrable pera nosaltres tindrà, que sas tonades ens reclinin als temps d'itxosos que anyorém, femnos plorar ab els mateixos accents ab que abans ens havia fet somriure?

Is per tot això, per aquest encís ab que a tots ens atrau la música nostra, per aquest gran amor ab que a tots ens estima, que la Festa de la Música Catalana és la festa de tots. De tots és, perquè és un bofi de la nostra ànima, perquè és un sospir del nostre cor, y llàgrimes de nostres ulls y amargors y dolceses dels nostres llabris.

Es un hús immens que'l poble tot envia a la excelsa música popular. Femhi ab tota l'ànima, que ell'la recullir y ens el tornará en noves harmonies...

Joseph M. FOLCH Y TORRES

Notas biográficas dels autors premiats

Joseph Sancho Marraco

Es el guanyador del segon premi consistent en 250 pessetas, del premi extraordinari de 200, y del accésit de 75 per las sevas composicions «Cansó dels segadors» (chor d'homes), «Adoro te devotes», motet pera chor d'homes, y «Montanyas regaladas», cansó popular harmonizada.

El jove mestre, puig no compta més que 25 anys, és ja conegut entre l'element musical per la seva facundia, puig en sa curta carrera musical té ja escrites més de trescentas composicions; entre ellas 177 de religioses y 121 de profanas.

En Sancho Marraco ha sigut premiat ja en molts certaments, entre altres a Madrid, Cádiz, Valencia, Barcelona, etc.

Ya comensar els seus estudis musicals que era un nen encara, entrant a la capella de música de Jesús de Gràcia, ahont comensà a aprendre solfeig, que seguí més tard baix la direcció del seu oncle el mestre Marraco, ingressant a la capella de música de la Catedral.

Més tard va estudiar piano y composició ab el mestre de capella de Sant Pere senyor Mas y Serracant, y entre aquest y el seu oncle varen ensenyar-li l'orga y la instrumentació.

La disposició que'l jove mestre tenia pera la música fou guanyant-li plaer y orgull, fins a la iglesia de Sant Agustí y la de armonium del quintet que toca al teatre Romea; aquí va entrarhi a la edat de 19 anys.

Peró las obras musicals den Sancho Marraco no han acabat aquí; a més de las esmentadas, té compostas vuit missas, algunas d'ellas molt notables que figuran en el repertori d'acreditadas capellas de Catalunya.

Ab aquest triomf obtingut als Jochs Florals de la Música Catalana, el jove mestre hauria deixat ben cimentada la seva personalitat musical si no la tinguéssim ja guanyada.

Domingo Mas y Serracant

El mestre Mas y Serracant és prou conegut a Barcelona pera que'ns entretinguém a ferli nosaltres la biografia. Prou s'ha donat a conèixer ell ab son propi esforç, ja component ab concència obras religioses d'un cayent francament místich, ja en diferents obras profanas que han obtingut l'aplauso d'iniciats y llechs. Y finalment, ha sabut consolidar la seva fama posant a una altura envejable la ja notabilissima Capella de Sant Pere de les Puelles.

Comensà el mestre la seva carrera artística entrant a la Capella de música de la Catedral, en quina Escòlania va estudiar solfeig durant molts anys, encarregantse més tard de la direcció de la mateixa per encàrrec del mestre Marraco, del que n'era deixeble predilecte.

El piano va estudiarlo ab el mestre Bau, obtenant com a fruit dels seus estudis un primer y segon premi.

En la orga, que hi obtingué senyalats triomfs, hi fou iniciat pel mestre Candi, guanyant la plassa d'aquest instrument a Sant Agustí, quina escola era joventut, sent l'admiraçió y d'intel·ligència y maiest, que el sentí las sevas improvisacions, s'havien interessat pera saber qui era l'organista, fins a ferse acompañar al Chor y estrényer entre sos brassos al novell mestre. Entre aquests recordem als mestres Granados, Arnaú, Giró, Bau, y altres personas que'ls diumenges acostumavan a oír missa en aquella parroquia.

Allí feu els primers focs en la música religiosa executantse baix la direcció del mestre Marraco una missa a dos chors, composta pera la Festa Patronal de Sant Pere.

Els estudis d'harmonia va ferli baix la direcció dels mestres Balart y Pedrell, encarregantli aquest últim la organisaçió y direcció dels chors interiors d'aquellas sabies conferencies donadas per l'esmentat mestre al nostre Ateneu l'any 1893.

Per primera vegada en Mas va conèixer y sentir obras de Palestrina, Victoria y altres, y per primera vegada va pensar que aquesta música, o música escrita com aquella, devia ésser la única que s'ha d'executar en nostres esglésies. D'allí hi va venir la seva regeneració artística; desde allavors y després d'haver sigut conegut ab el carrecho de mestre de Capella de Sant Pere de las Puelles (1896), que no's preocupa d'altra cosa que de donar a Deu lo que de Deu és.

Formadas la Capella y Escòlania, el mestre ha fet executar en aquesta parroquia obras de Victoria, Palestrina, Roland de Lassus, Morales, Inghiniere, Joan Baptista Pujol, y dels moderns Perosi, Tebaldini, Bossi, Zollner, Haller, Singenberger y altres.

Hem senyalat ja al mestre Mas com a compositor; no més cal afegir que la majoria d'obras que ha escrit son de caràcter religiós, entre ellas quatre missas de Gloria, sis de Requiem, Te-Deums, Molets, Salves, Benedictus, etc. Ha compost també una preciosa Marxa Eucarística sobre'l Tantum Ergo, pera ser cantada al elevar a Deu, a fi de desterrar la Marxa Real, ja que tots els himnes nacionals están prohibits a las esglésies.

En l'ordre profà té diferents cançons catalanes, marxes nupcials, melodias, armonizacions de cançons populars, etc.

Aiximateix ha compost una comedia lirica en un acte sobre l'etra den Riera y Bertrán.

La última obra escrita pel mestre Mas es un Poema Nupcial a gran orquestra simbolisant la institució del matrimoni.

Ademés se dedica a la ensenyansa de piano y composició, havent sigut professor de solfeig y Teoria superior de l'Academia de música de la Filarmónica y subdirector de la mateixa, durant un any, del Orfeó

Joaquín Grant

Es l'autor de las «Melodias» pera cant y piano que han obtingut el premi del Ateneu Barcelonés.

Es també de soca de músichs. El seu pare és molt conegut a Reus, d'hont també és fill el jove mestre, hont se pot dir que no hi h'ha ningú que no recordi las delicadas harmonias del clarinet den «Florita», nom ab que era conegut mentre va viure a n'aqueixa ciutat.

Es clar que en Grant, havent nascut entre solfas lo més natural era que hagués seguit pel camí que'l portava la corrent, però no fou així lo que despertà en ell las sevas aficions musicals. Fou un acontexement ocorregut a la casa del clarinet: la entrada d'un piano de taula, pago o comissió d'uns instruments que havia fet vendre'l pare del nostre Grant. El noy que no havia pogut mai arrencar sons del clarinet de son pare, va veure que passant els dits per sobre las teclas no treya harmonias que'l feyan sentir ab una intensitat que ell mateix no podia explicar-se. Desde

Fill d'aquell bonich tros del Empordà, als cinch anys va comensar els seus estudis musicals a la Escola dels comtes de Perelada; als nou ja componia la seva primera sardana, y als onze ja era prou sabí; va deixar d'assistir a la Escola pera entrar a la còpia de que avny és director.

Quan tenia quinze anys ja va datir-se pera la regeneració de la nostra música y junt ab el seu germà Miquel varen reformar la «Còpia de Perelada» que quedà constituïda en la forma que ho està encara. D'això fa catorze anys y la «Còpia de Perelada» és encara avny la que porta la delantera de las del Empordà y fou la que en el concurs de coblas celebrat a Barcelona en las memorables festas de la Mare de Deu de la Mercè d'ara fa dos anys va obtenir el primer premi.

Desde l'edat de 15 anys va entrarhi el ofici de compondre sardanas, la que li dura encara, tenintne escrites més de 150. D'aquestas, las que més han sobresortit son las següents:

«Lo despertar d'un somni», «Sospirs del

MON FOÇAR

Lema. Anhel

M. 50 = d. Pesant.

BAIX

PLANO

Quant a cloure nosaltres, vingui la

mort; y mon da. rror sapir vo. li per l'aire, Sub. ca. va ben fort... sub. ca. va ben

fort... Tobrecosomps un sot fous, ben fous... fo. çai. re.

Melodia premiada, original den Joaquín Grant

Canigó, ab quina entitat prengué part en el Concert Wagner donat per l'Associació Wagneriana, cantantse la «Cansó del Sant Gral del Parsifal», quina associació agrada, li envià un magnífich retrato del mestre de Bayreuth y el títol honorós de soci honorari.

En els Jochs Florals de la Música Catalana li han premiat el motet a veus mixtes «Christus factus est.»

Aquesta és a grans pinzelladas la vida musical del mestre, honra ja de la música de la nostra terra.

Joaquín Pecanins

Es el més jove dels premiats, puig no compta més que 21 anys. Fill del Lluissanés ha concorregut a la crida del Orfeó Català ab un recull de cançons de la terra aplegadas y armonizadas ab l'amor del que ordena els records de la seva infantesa. Y el jurat ha premiat el seu treball que té a enriquir ab noves obras l'apleu de cançons encantadoras que revelan l'ànima catalana.

En Joaquín Pecanins prové de nissaga de músichs, puig que ja ho era son avi, que l'inicià en els primers passos d'aquest art. Vingué després a Barcelona, sent un nen encara, ingressant al Conservatori del Liceu, hont estudià baix la direcció del mestre Lamotte de Grignon.

Més tard se'n anà a Vich, hont va seguir els seus estudis musicals ab el mestre Bosch, director de la Banda municipal d'aquella ciutat. En una temporada que passà al seu poble natal, Prats de Lluissanés, s'encarregà de la direcció del Orfeó Lluissanés, que dirigí el mestre mossèn Vinyuà de Barcelona pera fer estudis serios d'aquest art, pera'l qual sembla que Deu l'ha cridat.

Aquí estudià a la Escola Municipal de Música, ab els mestres Nicolau y Daniel, havent acabat aquest any el segon curs d'harmonia.

La gran afició del estudiant-mestre és el «Cant Gregorià» pel que hi té un verader deliri, y a quais estudis hi dedica molta atenció.

Pera sufragar els gastos que aquests estudis artístichs li ocasionan, en Pecanins dona lliçons de piano y violí, instrument que coneix y domina d'una manera extraordinaria.

En Joan Pecanins és una esperansa per la música catalana, y si ab igual bradà ab que ha comensat seguir d'aquí en endavant, contribuirà ab el seu nom a la major gloria de nostra estimada Catalunya.

llavor: tots els vehins ja sabian quan el noy era a la seva puig prou ho deya el piano que no parava de tocar.

Així va decidir al seu pare a donarli un mestre y l'autor de las «Melodias» premiadas va aprendre a desxifrar aquells gerofigichs que deyan cosas tan bonicas, baix la direcció del mestre Ginart que l'ensenyà també de ferlas dir pel modest piano.

Desde allavors en Grant va trobarse al seu centre, y estudiava a tothora ab dalt, escudriyant el pensament dels grans mestres del classicisme.

Així passà algun temps, fins que la seva família determinà venir a Barcelona. Aquí va ser presentat al mestre Morera, estudiant ab el Harmonia per espay de nou o deu mesos, temps que li van permetre'ls estalvis que havia fet; després... fins avny se las ha campat sol. Tot sol va estudiar el contrapunt ab l'aulessi d'un tractat estranger. Té tot just 22 anys y ha compost ja algunas obras notables, com son scherzos, sonatas, etc. Aquestas son generalment pera piano, que és l'instrument que més coneix, per més que té per l'orquestra un verader deliri, però la coneix poch; és devot admirador de Haendel y Bach, dels que intenta, y moltes vegades ho logra, arrencar-ne l'esperit musical. Però totes aquestas il·lusions d'artista, tota aquesta aspiració d'un ideu que no trigar el jove mestre conseguirà, no té altre punt de partida, avny per avny, que... fer ballar flamencas en un cafet del carrer de Baix; però és lo que ell diu: «No vull anar a sentir ópera, perquè a lo millor me donarían gal per llebre; al cafè ja sé que tot és dolent.»

Peró en Grant anirà lluny y serà dels que fan rotlle; las «Melodias» que ha compost sobre la letra del jove poeta amic seu Felip Coscolla, son el primer pas formal en la brillant carrera que'ns promet. Prou ho diu el mestre Pedrell que aquet bran comensa per hont molts altres acaban, quan acaban bé.

Joseph Serra

Es l'autor de la sardana «Idili» premiada en aquest concurs.

Prou conegut és el mestre Serra, no sols a l'Empordà sinó per tot Catalunya, pera que tinguéssim necessitat de biografari-lo. Ab tot, no'ns podem sustraure a dedicar al guanyador de la sardana unas quantas raiillas.

Jove és encara, puig no compta més que 20 anys y ja ha escampat per tots els indrets de la nostra Catalunya els harmoniosos sons de la airosa sardana, ab la benemèrita «Còpia de Perelada», de la que n'és director.

cora, «Perlas y diamants», «Una cansóneta al Ter», «La Pubilla Ampurdanesa» (que és la que varen tocar de lliure elecció en el concurs de la Mercè) y «La reina de las flors». Ademés de las sardanas, ha escrit el mestre diferents fantasias pera concert, algunas juguets chorals y altres pessas de menor interès.

Frederich Alfonso

Guanyador del premi ofert per l'Orfeó Català a la millor cansó popular harmonizada.

Encara que jove, puig no té més que 25 anys, y fill de Valencia, coneix, viu y sent la música catalana com si fos fill de la nostra terra. Bona prova n'és l'harmonizació que li han premiat, «Els estudiants de Tolosa».

Desde la edat de set anys que's dedica a la música, havent ingressat allavors a la Escola Municipal de Música de Valencia, que dirigí el mestre Senis. Més tard, y sempre ab notas de «sobresaliente», estudià a la mateixa ciutat, ab els mestres Penella, Marcos, Valls y Ubeda, fins al any 1893 que va venir a Barcelona ingressant al Conservatori de Música del Liceu, ahont estudià piano, teoria musical, harmonia y composició, contrapunt y fuga, orga y «Música de Camera» ab els mestres Buñé, Sánchez Gavarruch, Nicolau y Daniel, guanyantse tots els primers premis dels cursos que estudià, las medallas, diplomas y mencions honoríficas.

A la edat de 17 anys obtingué, per oposició, el títol de professor de Música; un any després el de piano y a 22 anys, per mèrits de carrera fou nomenat professor del Conservatori.

Y no solament ja sigut el mestre Alfonso un bon estudiant y és un excel·lent professor, sinó que ademés desputa com a compositor gens vulgar, com ho demostren els molts llibers guanyats en diferents concursos en que ha pres part y els elogis que li ha tributat la critica en las diferents vegades que ha fet sentir las sevas composicions, entre las que en té de molt hermosas pera cant y piano, quartet, corda, etcètera; havent compost també duas preciosas sarsueles que li foren estrenadas ab molt aplauso en aquesta ciutat.

Com a concertista de piano ha demostrat en diferents concerts, dominar y interpretar las obras més difícils dels grans mestres ab exquisida delicadesa.

Per últim, en el mateix concurs obert per l'Orfeó Català han obtingut menció honorífica sis melodias de que'l jove mestre n'és autor y son: «Quadrle», «Melangia», «Lo filador de Maig», «Lo cant del rossinyol», «Cansó de Maig» y «Lo somni de Gentil».

L'acte de la festa

Desde molt ahans de l'hora anunciada, el teatre estava plé que no hi cabia una ànima. Pulcos y butacas estavan ocupats per hermosas senyoras y senyors elegantsment habillados ab vaporosos trajes que ab sas tonalitats clares y alegorias donavan una nota molt simpática y atractiva a la festa.

El teatre presentava un cop de vista magnífich. El senyor Brossa y Sangerman, baix quina direcció ha corregut l'adorno del escenari y platea, ha sabut treure un gran partit de las condiciones del local. L'escenari estava engandit duns arres dels palcos de proseni, cobrint tota l'orquestra. Al fons s'hi aixecava magestuós un rich trono que més tard ha ocupat la Reina de la festa, desde quin lloch ha entregat els premis als autors de las obras premiadas.

El trono ha sigut construït expressament pera aquesta festa al taller del senyor Brossa; las sevas línies generals, aixís com l'ornamentació del dossier, lligaven molt bé ab la decoració del teatre. També ha sigut pintat pel mateix senyor un artístich tapís que penjava del costat de l'escenari ab la següent inscripció: «Festa de la Música Catalana.» A cada costat del trono y seguint tot el perímetre del escenari, s'hi aixecavan artístichs grups de plantas tropicals que acabavan a la part anterior ab d'ús colossals banderes, catalana la una y de Barcelona l'altra.

En els llochs més visibles del proseni y voltats de palmeras s'hi destacavan a una y altra banda la senyera del Orfeó Català y un magnífich bust del immortal Clavé.

Ocupavan llochs al escenari en un cantó, la Junta Directiva del Orfeó Català presidida per don Joaquim Cabot, acompañat dels senyors Moragas, Millet, Comella, Salvat, Bonet, Vives, Lopez, Subats, Doménech y Folch; y a l'altre'l jurat calificador del Concurs, compost dels senyors Pedrell, Millet, García Robles, Nicolau y Daniel. Ocupavan també llochs de preferencia, el regidor catalanista senyor Mas, en representació del alcalde; el senyor Pascó representant l'Ateneu Barcelonés; una comissió del Orfeó de Sans y altres representacions d'entitats musicals y catalanistas. El resto estava ocupat per las tres secciones del chor del Orfeó disposats al voltant del Trono que ocupa la Reina de la Festa.

La sala estava aiximateix completament transformada. De l'all del sostre penjavan per tot el vol de la ferradura, colossals banderes, entre las que s'en veyan moltes de las quatre barras, que anavan a replegar-se al cim dels pilans del segon pis, lo que donava al sostre l'aspecte d'un colossal dosser extès sobre la platea.

Els pilans que sostenen els pisos del teatre estavan enramats ab redolles de gemadas aurats, y d'una altra, en tot el primer pis, l'ampul dels focs estava amagat sota un teixit de flors y fullatge que formava intervals ben combinats grups. Per tota la barana del segon hi penjavan unas garlandas que anavan a lligarse a cada pila en artístichs llassadas.

El vestíbul y saló de descans, transformats en jardins pels grups de colossals palmeras y altres plantas, produïa, com el resto del teatre, un rich y esplendent efecte.

A l'hora anunciada, estavan ja reunits als jardins del teatre la Junta del Orfeó, Jurat calificador, Chor y representants de entitats convidadas al acte, els quals, presidis de la Senyora, s'hon dirigit al escenari a ocupar els llochs previnguts, entre els aplausos de la concurrencia.

Las senyoretas anavan abilladas ab la airosa mantelina blanca que tan bé escau a las noyas de la nostra terra.

A seguit el president del Orfeó, senyor Cabot, ha declarat oberta la festa, evocant la memoria del immortal cantor Clavé y dedicantli el primer brot de llore d'aquels Jochs Florals y el primer aplauso. El president del Orfeó posa una artístich branca de llore al bust del immortal Clavé entre els aplausos de la concurrencia.

El mestre don Felip Pedrell, president del jurat, s'aixeca a llegir el discurs d'obertura, y és saludat ab una llarga ovació. El treball del sabí musicòlech està plé de pensaments magnífichs ab els que ha fet ressaltar l'importancia que aquest acte té no sols pera la música sinó també pera la terra catalana ja que despertat l'amor envers el clam que surt del cor del poble. Diu que l'Art de la música popular catalana ha establert un lligam de germanor entre'l poble y l'artista.

Acaba el mestre Pedrell dedicant un elogi al chor del Orfeó, puig ell ab la seva tasca representa el Chor de la Fé, de la Patria y del Amor.

Al acabar el seu treball, el president del Jurat ha sigut objecte d'una perllongada ovació.

Després el director del Orfeó Català, don Lluís Millet, ha llegit una ben escrita Memoria, en la que fa notar las bellesas y defectes que contenen las obras premiadas, fent un rahonat y clar estudi de las mateixas, y ha acabat atiant als autors premiats a seguir el camí ab tanta empenya com sat y a l'eny successus no deixin d'concorrer a n'aqueixa illuïta noble, perquè així honrarán a l'art que conueuan y a la Patria.

Després de llegida la Memoria del mestre Millet, el secretari del Orfeó Català, don Antoni de Sabatés, dona lectura al següent veredict:

I. Premi de 500 pessetas, a la millor y més important composició pera chor mixte. No s'adjudica.

II. Premi de 250 pessetas, a la millor composició pera chor a veus d'homes; fúspira en lletra d'esperit catalanesc. Adjudicat a la composició núm. 1. «Cansó dels Segadors». Chor a quatre veus. Lema: «Lo blat és ros, del que n'urt guanyador don Joseph Sancho Marraco».

L'autor premiat puja al escenari a recollir el premi en mitg d'una salva d'aplaudiments.

Com que per no haverse adjudicat el primer premi, el guanyador d'aquet havia de nomenar la Reina de la Festa, que ha de fer entrega dels premis als que n'han sigut guanyadors, és entregada al senyor Sancho Marraco la Flor Natural, lligada ab artística llansa de las quatre barras, qual lligenda ha sigut broidada pel chor de l'Orfeó. Acompanyat d'alguns individus de la Junta y del Jurat, l'autor premiat se dirigeix, acompañat del president y visepresident de l'Orfeó, a ferne entrega a la dama de sa elecció y l'acompanya del bras a ocupar el trono presidencial, mentres el chor canta l'Himne del Poeta, del mestre Nicolau; acabat el cant queda proclamada la Reina de la Festa la simpática senyoreta donya Francisca Margarit y Durán. El públich exclat ab una salva d'aplaudiments.

El chor canta la cansó dan Sancho Marraco, que és ovacionada.

El tercer, premi de 250 plas, obertas pel senyor cardenal-bisbe de Barcelona, doctor don Salvador Casañas, a la millor composició religiosa en forma de motet, pera chor a veus d'homes o chor mixte s'ha adjudicat al número 73, «Christus factus est», motet a quatre veus mixtas pera la festa del Dñus Sant. Lema: «La música sagrada té de ser santa y per tant exclueix tot lo profà. Motet propi de S. S. Pio X». Ne resulta, autor don Domingo Mas y Serracant, que va a recollir el premi entre mitg de grans aplaudiments.

S'executa la seva obra, que és escoltada ab verdadera fruició y molt aplaudida al acabar.

Premi extraordinari de 200 pessetas, adjudicat al número 9, «Adoro te devotes», motet al Santíssim Sagrament, a quatre veus, lema: «Cibum turbae duodenae se dat suis manibus», den Joseph Sancho Marraco.

La composició premiada és també molt aplaudida.

Accésit de 100 pessetas, adjudicat al número 63, «Pecanins me quiditas», Responsorium pera chor mixte. Lema: «Ul per oblectamenta aurium infirmum animus in affectum pietatis assurgat». Autor, Francisco Araso.

Mencions honoríficas al número 67, «Verbum caro», a cinch veus. Lema: «Una composició religiosa será més agrada y litúrgica quant més s'assimili en aire, inspiració y sabor a la melodia gregoriana. Plus X y al número 96, motet pera chor mixte. Lema: «Lamentatio».

IV. Premi de 250 pessetas, obertas per l'Ateneu Barcelonés, a la millor colecció de melodias originals pera cant y piano. Adjudicat al número 99, «Melodias», que conté següents: «Mon fósar», «Cansó», «Crepuscle», «Anyoransa», «Poncelleta» y «El Llorer». Autor, Joaquín Grant.

El premi acompanya al piano las sevas «Melodias», que cantan la senyoreta Mercè Badia y els senyors Coll-de-Collet, Pascual y Pascual. El públich ha escoltat ab religiosa atenció las hermosas melodias den Grant, y al acabar li ha tributat una ovació, vegentse obligat a repetirne algunas pera acollir els aplausos.

Accésit de 100 pessetas al número 102, «Cansons catalanes». Lema: «Tempore languescunt flores, et tempore surgunt. Ovidi». Autor, Joseph Cogul, prebere. Han cantat las melodias premiadas la senyoreta Fonollar y el senyor Bosch, sent molt aplaudidas.

Altre accésit de 100 pessetas al número 112, «Colecció de melodias». Lema: «L'Art enlaira la vida». Autor, Francisco Montserat. Aquest acompanya al piano las sevas cançons, que canta la senyoreta Penell.

Menció honorífica al número 48, «Colecció de melodias». Lema: «Els monestirs estrényen en mos brassos y que, formada en ells, mos canta inspiris. Francesch Pujols».

V. Premi ofert pel Centre Excursionista de Catalunya a la més important colecció de cançons populars de Catalunya o dels diversos territoris ahont la nostra llengua és parlada. Adjudicat al número 114 «Recull de cançons populars». Lema: «Vox populi, del que n'urt guanyador don Joaquín Pecanins».

D'aquet recull, el chor del Orfeó, no canta duas que publicuém a l'aquel número: «Rosa de Pailos» y «Fum, Fum, Fum», haventse de repetir la darrera a prechs del públich que no parava de aplaudir.

VI. Premi ofert per la Unió Catalanista a la millor y més típica sardana pera còpia empordanesa, és adjudicat al número 63 «Idili», sardana llarga. Lema: «Amor, del que n'ha sigut guanyador don Joseph Serra, director de la còpia de Perelada».

Una nudrida còpia executa la sardana premiada, que és aiximateix molt aplaudida.

VII. Premi ofert per la Lliga Regionalista al millor cant patriòtic pera chor d'homes o mixte. No s'adjudica.

VIII. Premi ofert pel soci del Orfeó doctor don Frederich Vilas, a la millor sardana pera chor a veus solas. No s'adjudica.

IX. Premi de 150 pessetas, ofert per la secció coral del Orfeó Català a las duas cançons més ben harmonizadas per chor mixte.

El Jurat, fent ús de la facultat que li concedia'l Cartell de convocatoria, ha tingut a bé parir aquest premi, adjudicantne una meitat a la cansó «Els estudiants de Tolosa», primera del núm. 29. Lema: «... lo núvol de tristesa que amoretja tant temps lo núvol mla, com los nivols del cel se va desfont...» (Canigó, Verdader). Autor, Frederich Alfonso. L'armonizació d'aquesta cansó popular ha entusiasmat en gran manera al públich, que no ha parat d'aplaudir fins que l'autor ha sortit a las taules.

L'altra meitat del premi s'ha adjudicat a la cansó «Mou'nys regaladas», segona del núm. 3. Lema: «Popularis re. Autor, don Joseph Sancho Marraco. El solo d'aquesta cansó, que ha cantat el chor, l'ha fet la senyoreta Fonollar.

La delicada armonizació d'aquesta cansó ha valgut molts aplausos al senyor Sancho Marraco.

Ab aquesta cansó s'ha donat fi al repartiment de premis.

Després han sigut llegits els següents telegramas que, ha rebut el president del Orfeó:

La Garriga, 24, 9 matí.

Senyor don Lluís Millet.—Orfeó Català. Ens associem al vostre goig per celebració primera Festa Música Catalana. Visquem molts anys per honra del Art y de la Patria.

Francisco Alió, Joan B. Blancfort, Lluís Arumí, Manel Font, Hedefons Suñol, Joseph Puntas, y Lluís Angelou.

Madrid, 24, 9'55 matí.

President Orfeó Català.

24 juliol 1904

mon dever de cortesia m'imposa cloure la festa, donant, en nom del Orfeó, mercés a tots els que han contribuït al seu esplendor, a tots: autoritats, corporacions, ofer-tors de premis, Jurat, mestres, prempsa, choristas y volguts consocis, haig de testi-moniari el nostre agraïment.

Després haig de manifestarho d'una ma-nera encara més sentida y afectuosa a la gentil Reina de la Festa y als autors pre-miats, ja que ab ells ha entrat, ademés, a n'aquesta sala, una ratxada que'ns enforti-rà a tots pera portar a felís terme la obra comensada ab aquesta novellada d'autors que son d'aquells que retreya en Milá y Fontanals en el seu discurs al any 1859, any primer de la Restauració dels Jochs Florals, dient que sembla que's fon una part del atractiu de la nostra terra com si s'enfosquís la llum de son cel, o s'esmor-tuís la calor de sos camps al pérdres una cansó.

La feina no desdirá may y el pervindre és nostre. Ara acabém de posar els fona-ments a la columna d'honor que desitjém aixecar a la Música Catalana. No des-mayém y entre tots aixequemla alta, ben alta, que siga oviradora pel demunt dels Pirineus y digna pariona d'aquella al-tra dels Jochs Florals ja ben arrelada. Abdúas aparelladas, pregonarán al món y a totes las civilisacions, no pas alló que deyan aquellas del Estret: «més enllá no hi há res», sinó «aquí ha bategat una ánima, aquí hi há un poble, una nació, aquí hi há Catalunya.

Avant, donchs y a reveure; no dich adeu; fins l'any vinent.

Companys cantém, cantém tots la can-só de la nostra terra.

Aquestas darreras poraulas del senyor Cabot han sigut ofegadas per llarchs aplau-diments del públich.

Aquet s'ha posat de peu dret y l'Orfeó ha cantat l'himne de «La Senyera» y «Els Segadors». Feya bo de veure la gran gen-tada que aquet matí estava reunida al tea-tre de Novetats escoltar a peu dret y ab profund respecte l'himne de la nostra pa-tria; respecte que s'ha cambiat en entu-siasme al cantarse el valent vers de... «a las armas catalans,» quals veus han sigut apagadas pels picaments de mans y viscas del públich.

A la Reina de la Festa li feyan de patges, assentadas a una y altra banda de las gra-das del trono, las nenas Aurelia Santcrístó-foi y Carme Rafel, que anavan habilladas ab bonichs vestidets blanchs.

Aquest ha sigut el final de la Festa de la Música Catalana en el primer any.

Nosaltres diém també com el president de la nostra gran Institució: «a reveure», y mentrestant enviém desde aquestas co-lumnas la més sincera y coral felicitació al Orfeó Catalá, al Jurat, als autors pre-miats y a quants han contribuït ab el seu esforços a l'implantació d'aquesta Festa, que ha de donar jorns de gloria pera Catalu-nya y molts lloers als seus fills que's de-dican a cantar a la Mare tenint per senye-ra el lema de Fe, Patria y Amor.

*
**

La Junta Directiva del Orfeó Catalá ha obsequiat aquet mitgdía als senyors que componen el jurat calificador de la Festa de la Música Catalana y als autors pre-miats en el concurs, ab un espléndit dinar a la Vaqueria Suissa del Parch.

Durant l'àpat ha regnat la més franca ar-monia, y al acabar els comensals han brin-dat per la prosperitat de la institució que ha quedat tan ben cimentada ab la festa d'aquet matí.

*
**

La Festa de la Música Catalana

La música del poble

L'Art.—La transformació que s'ha operat en l'art ha sigut fonda, mercès al descobriment de la música, el més sà, el més sincer i el més fecond. Li ha passat a la música lo que a la literatura de molts pobles: que al pretendre conèixer sas regles per gramàtiques fetes abans de les obres, que son las úniques que las fan y diuen ferlas, se n'adonà tart, molt tart, que parlava un dialecte convencional distint de la llengua ja formada que parlava'l poble. Quina música sabia parlar el poble? La música natural, la música que acut al cor quan el cor s'exalta y esclata en canis. Y quina música parlava els gramàtics? La música art, la música que's deya científica, la música empírica y freda del càlcul. No se entengueren durant sigles y més sigles. La aureola que revolava per davant de la música del poble, però la clau per explicar-nos per què vivien vida de joventut eterna «Els Freischütz», els «Hedder de Schumann» y de Schubert, las més hermosas pàgines de «Els Mesres Cantors», per

qué vivien y viuran mentres hi hagi música aquests alts cims d'inspiració semi-divina que's diuen «Parsifal», inspirat en el drama de la Creu cantat per Palestrina y Victoria, l'«Oratori de Nadal» y la «Passió, segons Sant Mateu»; la clau del per què vivien aquestes obres mentres desapareixen y s'obliden las que no s'han aïsat sobre la malaurada mà d'obrer, quins la donarà la clau d'aquesta supervivència vigorosa? Quí és Wagner, que sentint cantar «Els Freischütz» y «Euriante», aprengué modular sa veu al so de la música teutònica. Quí més Beethoven, que en sas sinfonias sab ferse home del poble pera cantarli aquelles senzillesas y sublimitats, aquelles confidències íntimes del home al home que vessen de sos maravellosos «Scherzis» y de sa «Oda a la Alegria».

Quí més ens la donarà la clau del secret de las obres capdals de l'art? Bach, ab l'ànima teutònica d'un creient que espera y creu, després d'aquel desastre de la guerra dels trenta anys; Haydn, ab aquella gracia, suavitat y frescor, fetas música, que del cor del poble crosta passà al seu, formant sa sana educació artística; Weber, ab la «Cansó de la espasa», qu'adatura y aguantava la invasió napoleónica; Schubert, ab aquella evocació sens parell de la poesia vestida ab las gales de la música natural; Schumann, ab sas «murtras», ab sas cançons y baladas...

Com s'han produït aquestes obres capdals de la música? Còh s'ha produït aquest art que penetra en el cor del poble, l'enlaira, li fa entonar commos la cansó de sa llar? Com s'han format aquestes nacionalitats musicals modernes que en mitg del concert universal tenen una veu? Escollint deserts, ben deserts, coratjos y ab l'ànima en gracia, las veus dels pobles (1), y trempant sos accents al so de l'ànima nacional que, dintre de la universalitat de la idea y dels sentiments humans, ha donat una música propia a Alemanya, a Rússia, als països escandinavs, a la Bohèmia, als flamencs, als wal-lons...

La educació. La educació del artista modern ha vist clar que, per lley inevitable, lo passat és en gèrmen el per-vindre, y que tota tentativa pera enriquir la llengua musical d'un poble s'ha de fundar sobre aquesta base, no sobre'l passat

d'ahir, sinó del de més enllà. El passat d'ahir, el passat de nostra llengua d'avuy, ja hem dit que és lo mateix que en el temps de Palestrina y de nostres Victoria, Vila, Brudieu... Aque'l passat ha viscut de las úniques fórmulas harmòniques que han aumentat nostra música per espay de més de trescents anys. Hi havia més, molt més

(1) Herder.

Joaquim Pecanins

gua propia, tots aquets atreviments y finesas dels procediments tècnics en lo que fa a la música, lo mateix que en poesia y en pintura; aquesta profunda concepció del geni creador nacional, es un fons inagotable de materials pera la creació del edifici magestuós de l'art nostre en el sigle ja poch comensat.

Lluís Millet
Director del Orfeó

Als Orfeonistas.—Ho sentiu bé, vosaltres, oh companys orfeonistas, apòstols moderns d'aquesta obra de vulgarisació? La coneixeu bé tota la importància que té pera l'art en general, cantar al so de las veus dels pobles, barrejant nostra veu ab la dels pobles y de genis que arriben de lluny? Mes no oblidem jamay la cansó propia, la cansó que's diu que no som hostes, sinó fills de la terra nadiua. Al escollar la primera que'ns ensenya la mare a vora del bressol, aprenguem a estimar, a creure y a esperar; no oblidem jamay aquet cant que sublima en nom de la Fé, de la Patria y del Amor.

Aquestes fonts d'ensenyansa del passat, de més enllà y el del modern progressiu més intel·lectual y avensat, s'han començat admirablement, no s'han declarat irreconciliables ab las exigències de la polifonia y de la orquestració moderna, ans bé s'han format a trobar, fonentes y tornant a ésser el tot unit que foren, aixís en sa fusió ab la poesia com ab el ritmus, aixís en la cansó com en la dansa.

Aquesta fusió de totas las escalas melódicas, aixís diatòniques com cromàtiques, aixís las antigas exóticas com las indígenes; el pols interior de totas las cosas nòdrit y sanejat per la inagotable diversitat en la concepció rítmica y manera d'exteriorisarla, més expressiva que mecànica; de la mateixa manera que ha transformat al artista modern, transformant aixís mateix la ensenyansa quan els gramàtics, mag remugant y no poch contrariats, se determinin a plantar un xich més enllà las columnas del Non Plus Ultra. Allí las deixarem en pau fins a una altra onada de las grans reintegradoras de la música; així si per cas no pretenem, com ho han fet solts, creure que «ara sí que no n'hi ha més d'Ultra».

Orientem la ensenyansa de la joventut pel camí d'aquestes tendències a fi de reduir sas idees per aquella corrent que enfonsa y aconduïx, perque al coratge del inexplorat s'hi uneixi el bon consell com gula segur del que explora bé. Pel camí de aquestas tendències han reduït sas idees els lloretats autors que avuy festejem y han vingut plens d'ardor a fer patria, sagrada obligació que tenim de ferne de Patria, molt vigorosa y molt llure en sa sinceritat y en son ardor, tots, aixís nosaltres

Frederich Alfonso

com els poetas, aixís el pintor com l'arquitecte, aixís el filòsof com el polític, com l'industrial, com el treballador...

Orientem la ensenyansa de la joventut, no fent solament músics, músics sense idealitat artística ni social, músics que explotan un ofici, sinó músics de la terra, músics que, tot fent obra d'art per l'amor, enlaira l'art de la terra, parlant regions germanas ensopadas; metodisem la ensenyansa, aplicantli la base científica de la pedagogia, y metodisem la prenent com exemple viu de practicar l'art, la cansó, la nostra en confrontació ab la cansó d'altres pobles, y que aquest exemple viu informi lo mateix el cant del noy d'escola que'l delaprenent de solfeig, lo mateix la pràctica del armonista que l'estudi més enlairat del compositor; aplicuem la base científica de la pedagogia a tota la ensenyansa, y l'adaptació del exemple viu y palpable de la cansó desenrollará físicament, moralment y intel·lectualment gran part de la present generació. Ja ha produït ara homes més vigorosos, més artistes y més honrats per sa sinceritat, més rahonables y més inteligents. Ja'n coneixem alguns d'aquets homes: avuy ne coneixerem d'altres que portan una espléndida collita de fruits ben madurs, ben sans y ben joyosos. Cerquem sens descaus aquesta floració del nostre art, perque en ella està l'esdevenir, aixís la flor sopenha com la viola boscanca, y pera que no perdi sa pur aroma, utilitzem medis fonogràfics o gramòfons: pensam que tota aquesta obra artística, per las sorpresas que'ns reserva, considerant las que avuy ens ha donat, potser que no és més que preparatoria; aquet perfeccionament, aquet progrés incessant de la llen-

gua propia, tots aquets atreviments y finesas dels procediments tècnics en lo que fa a la música, lo mateix que en poesia y en pintura; aquesta profunda concepció del geni creador nacional, es un fons inagotable de materials pera la creació del edifici magestuós de l'art nostre en el sigle ja poch comensat.

Als Orfeonistas.—Ho sentiu bé, vosaltres, oh companys orfeonistas, apòstols moderns d'aquesta obra de vulgarisació? La coneixeu bé tota la importància que té pera l'art en general, cantar al so de las veus dels pobles, barrejant nostra veu ab la dels pobles y de genis que arriben de lluny? Mes no oblidem jamay la cansó propia, la cansó que's diu que no som hostes, sinó fills de la terra nadiua. Al escollar la primera que'ns ensenya la mare a vora del bressol, aprenguem a estimar, a creure y a esperar; no oblidem jamay aquet cant que sublima en nom de la Fé, de la Patria y del Amor.

Felip PEDRELL.
Poesía viva

Som infants nous del renaixement de nostra terra; no estírem la fibra del cotó, ni comptem els fils dels teixits fabricats; som deis de la colla dels enamorats. Sentim la flaire de les pinedas, la frescor del herby; valls y montanyas ens esplayan l'ànima. La remor de la mar de nostres costas rialleras ens canta, junt ab las ratxadas que ventejan la verdor jova de nostres serras, una cansó encomanadissa de fortaleza y alegría, de suavitat consoladora, de suavitat eterna.

Som flor del renaixement; som tonada franca, flia de cosa eternament nostra, d'ahir, d'avuy y de demà, tonada germana d'altres tonades de pobles germans; però la nostra és ben nostra, com el tirat de nostres lliars, com el cayent magestuós de

Francisca Margarit
Reina de la Festa

nostre Montseny, com la gloriosa magnificència de nostre Montserrat, com la hermosura de nostra Moreneta Santíssima.

Som tonada honrada que ha de fer volar amunt la poesia nostra, amunt de nostre cel blau, pel desobrer dels Pirineus, pera que'ls pobles de sava nostra, quan l'aitra band dignu, «Miréu! aquella flor d'ideal!» Quins amors y quins records ens porten y els de més enllà nos creguim moris y ens respectem y ens estimem!

Som tonada viva, bella y nova que'ns fa estimar nostre aïr y ens empeny y ens fa ansiar ab ulls oberts y brassos estirats nostre demà.

Som música, y música no és més que poesia viva: moviment de l'ànima vivente; pensaments emocionants que s'encelant: llamas de la gran foguera de l'esperit.

Per aixó en l'antiguitat, quan l'home era més noy, y per lo tant més ingenu, poesia y música formaven un sol art, y per aixó la cansó del poble, dels humils, és paraula y melodia.

Venim a completar l'obra dels poetas; som els darrers arribats en el modern renaixement, y si bé en el començament de aquet l'aire de nostra cansó ja traspuava inconscientment en l'obra artística musical, fins no fa molt no comensarem a tenir consciència plena de la transcendència de aquesta llavor sanitosa, engendrada en el sincer sentir del nostre poble.

Per aixó ens reunim avuy pera publicar y expandir aquesta consciència, pera estimular a que dongui fruits fecunds per l'agre del terra, pera aixís poder ésser asahonats, no fets malbé pel sol y aïres dels temps moderns.

L'Orfeó Català ha aïsat bandera pera aixecar el vol de l'auellada cantaire de nostra Catalunya, y s'ha aixecat una novellada lluidora de grans esperansas y de grans realitats.

Lluís MILLET.

LA FESTA de la Música Catalana

Las tescas dels Jochs Florals y del Excursionisme, junt ab la del Orfeó, son, al meu entendre, las que han fet obra més sana, més vigorosa y més perdurable a favor del nostre Renaixement.

Aquestas benemèritas institucions venen a ser las tres branques d'aquel pil·límbo; totas tres xuclan de la mateixa soca y deuen llur creixensa, afana y fortaleza a la propia substancia de la mare terra. La branca del Orfeó és la més jove; mes la seva brotada s'ha extés a tots els indrets de Catalunya y fins pujant per sota l'aigua, ha florit també al cor de la illa daurada.

Meritoria y de resultats tan positius com innegables és la feina feta; mes la feina a fer, de conservar-la y expandirla encara més, no será menys gran ni menys costosa.—Posemhi'l coll—ens hem dit; y havem creat la Festa de la Música Catalana, celebrant un primer y modest concurs que, anys ha veïr, pot convertirse en la major de las Festas Majors.

Aboqueu cada any al peu d'aquella soca las músicas y cantadas novellas de nostres

autors; repetimli a flor d'arrel las cansons perdudas per nostres encontradas, que la mare terra, assimilanse son esperit, las tornará sava fecundant y nodridora d'aquella branca nostra.

Aixís, havem pensat que llur ufana y llur creixensa no minvarán jamay, y aixís presentim que tampoch mancarán es-

Felip Pedrell
President del Jurat

barriadas pels caps de brot, algunas flors que escapim el perfum d'aquellas melodias y tonadas, ni amagada, en son stapaït follet, alguna niera de russinols que pregoni las armonias d'aquells cantos.

Aquesta és nostra il·lusió. «Arribarém a realisarla? Jo crech que sí, perque estich convençut de la veritat d'aquel concepte felicitat expressat per Gladstone: «La música no sois pot considerarse com una de las distraccions del humà linatge, sinó com una de las condicions necessarias pera sa felicitat». Y quin poble hi ha que rebuti un dels medis que se li posan a la mà pera ser feliç?

Aquet no será pas el poble català. No surten fladors sos sentiments, exterrorats mil voltas. Aquells sentiments que li permeten entreveure, en visió consoladora, la figura de nostra estimada patria, conduïda d'una mà per la poesia y d'un altre per la música, avensant, ab peu segur y resolta, pel camí que li ha esbossat l'Excursionisme vers l'ideal de llibertat que cobeja.

Joaquim CABOT Y ROVIRA.
Las obras premiadas

Me toca parlar de las composicions que han obtingut l'honor en la palestra, però donaré solament la nova impressió personal, sintetisada tan concisament com possible sigui, atinentme més al conjunt de la obra que no als detalls.

Seguint l'ordre del Cartell de Concurs, la primera composició de que dech ocupar-me, és la «Cansó dels Segadors», chor a quatre veus d'home, den Sancho Marraco. És aquesta una obra senzilla, clara y ben agradable, sobre tot en sa primera meitat y en l'epíllodi a boca closa ab baritone solo. No és tan remarcable l'epíllodi fugat del final, ab tot y ésser ben construït; però la frase melódica potser és poch distingida. Si volguéssim cercar una filiació a la obra den Sancho Marraco, no la trobaríem pas a casa, tindríem de cercarla més aviat entre'ls compositors chorals alemanys.

El tema religiós ha estat un dels més brillantment concorreguts, y bona prova

Joseph Sancho y Marraco

n'és el que'l Jurat, després d'adjudicar el premi, un accésit y dues mencions, s'ha cregut obligat a concedir un premi extraordinari.

El motet a quatre veus mixtas «Christus factus est», den Mas y Serracant, guanyador del premi, és una obra mestra de composició religiosa. Deixant apart el treball tècnic, d'una correcció impecable, la composició den Mas fa pensar, per sa expressió austera i mística, ab el temps d'or de la polifonia religiosa. Pa pensar ab la severitat den Morales, ab els accents fonament humans de Victoria y a voltas ab las seraficas visions de Palestrina. Y no és que aquestes grans mestres hagin sigut servilment imitats o copiats, res d'aixó. Encara que l'obra den Mas els records alguna volta, aquets records son més d'expressió que de factura. És l'ànima lo que s'ha assimilat principalment.

Dins del ambient de tristlor que l'obra respira, la frase repetida «obediens usque ad mortem» resulta d'una tendresa que corrip y fa espurnejar els ulls, contrastant ab la tristesa acalaparadora de la frase «mortem crucis», que inician els tenors y van representant totas las veus en un creixement que, tot y conservant a la frase'l sentiment de tristesa primitiu, li dona quelcom d'afirmació suprema, quelcom de sobrehumà que fa aparèixer la visió del Christ obedient fins a morir en la Creu pera redimir-nos. Aquesta frase clou la primera part y l'obra sencera.

La segona part, escrita pera ésser cantada ab petít chor, és d'un sentiment menys clarament expressat. Las frases «evallat illum y et dedit illi nomen, quod est super omne nomen» son las que assoleixen major intensitat d'expressió.

En Sancho Marraco, ab el seu motet

«Adoro te devote», al que s'ha concedit un premi extraordinari, ha demostrat un domini superior del art musical religiós. Serenitat d'estil, justesa d'expressió, sobrietat de medis, totas aquestas qualitats las reuneix la composició den Sancho Marraco; y no las reuneix fins a n'aquell grau; en las obras se califcan de discretas, no; s'enfília més amunt y arriba allà ahont arriban els mestres, els veritables mestres.

El responsori «Pecentem me quotidie», pera chor mixte, del que n'és autor l'Areso que resideix a Lazcano (Guipúzcoa) és de un treball excel·lent. A moments arriba a una veritat d'expressió extraordinaria, que si sostingues, el posaria al costat dels millors. Però algun decònim petit, l'ha posat en el tercer lloch en aquesta llista de mestres.

El tema quart, el de las melodias per cant y piano, ha estat el de las sorpresas, o millor dit, el dels descobriments.

En Grant, un jovenet, un desconegut del grós públic, y fins del públic d'élite y de la majoria de mestres de Barcelona, se'ns ha revelat com a artista d'extraordinaria valia y en el que deuen fundarse grans esperansas.

La seva col·lecció de melodias, quins acompanyaments resultan en sa majoria d'un treball ben curiós, tècnicament considerats, son bona prova de las extraordinarias qualitats den Grant. Las sis cansons que componen la col·lecció, pot dirse que son una mostra dels diferents estils que aquet género de composicions permeten y fins n'hi ha alguna, la 3.ª que porta per títol «Crepúscul», a la qual la denominació de cansó o melodia no és pas molt escayent. És un recitatiu d'una forsa dramàtica extraordinaria, que sembla més aviat fragment arrencat d'una obra grossa, que senzilla cansó.

Y qu'én dirém de la darrera «El Llorer», dedicada a la memoria de mossen Jascinto Verdagué? És una elegia épica, gran y digna de la memoria del immortal poeta. És l'elogi més gros que pot fersen.

Domingo Más y Serracant

La nota tendrament delicada, també hi és en la cansó «Poncelleta». Escolteu aquella melodia de forma més simple, més quadrada que las avant citadas y en quedareu enamorats, tant per sa frescor ingenua, com per la flaire popular que se'n despenen.

El sentiment patètic hi està representat per la primera melodia «Mon focar». Un acompanyament persistent d'acort repetit, un moviment melódic de quatre notes en el baix, lugubre, fatídich, que's va reproduint més elevat o més grave, una melodia d'una tristesa mortal, son els elements que componen aquesta cansó. Escolteu y las llàgrimes us pujaran als ulls.

Aquet mateix sentiment és el de «Anyoransa», quarta de la col·lecció y potser és obtingut encara ab més simplicitat de medis. Sinó que en aquesta la melodia pren més volada.

La segona cansó, és la única en que la nota alegroja s'esplaya una mica. Y encara hi ha un quelcom de deliciosa melangia, que més que alegrar, entenebreix. El primer accésit a las melodias, del que n'ha estat guanyador Mn. Cogul ab las sevas «Cansons Catalanas», contrasta fortament ab las d'en Grant. Tot lo que las d'aquel darrer tenen de passió oratòria, tenen las de Mn. Cogul de tendresa senzilla y simplicitat. Son una veritable delícia y posseeixen l'aire de la terra en un grau molt més marcat que las d'en Grant.

El segon accésit, guanyat pel jove Francisco Montserrat, és també molt remarcable. Las sevas qualitats poden sintetisarse dient que participa de las de Mn. Cogul y en Grant, en grau menys elevat, y ab desigualtats que potser son causadas per precipitació de treball.

El premi del Centre Excursionista l'ha guanyat en Pecanins, un jovenet de Prats del Lluçanès, que no ha tingut que fer més que traslladar al paper sos records de infantesa pera reunir una col·lecció de cansons populars, entre las que n'hi ha de tan hermosas com «Rosa del Folló» y «La Sirena».

La sardana composta per en Serra de Perelada, és ben hermosa y segueix la tendència, felicitat restaurada, de conservar a n'aquestas dansas son sabor popular, ja empleant las mateixas melodias de la terra, ja componentne d'originals que en tinguin tot l'aire. La den Serra és d'aquestes darreres. La melodia original dels «llorets» és ben catalana. La instrumentació no cal dir si és excel·lent. No és aquesta la primera volta que en Serra maneja ab mà de mestre'ls instruments de la colba emporadada.

Y la som al darrer tema, el de las cansons populars armonizadas. Aquet premi ha estat partit. Una meitat a n'en Sancho Marraco per sa cansó de «Montanyas regaladas» y l'altra meitat a n'en Frederich Alfonso per «Els estudiants de Tolosa». La armonisació de las «Montanyas» és senzilla y molt clara.

La melodia sura sempre, acompanyada a boca closa en sas dos primeras estrofas y glosada la tercera per totas las veus. «Los Estudiantes de Tolosa» son molt més treballats. L'Alfonso ha fet més que armonisar estroficament la cansó. N'ha sintetisat l'esperit tot el, presentant primer la melodia nua, entonada pels tenors, y fentla passar després successiva y simultaniament per totas las veus que van creixent, creixent, fins arribar a un accent patètic culminant que lanca en son si l'esperit de la cansó. Després las veus van minvant, fins a aca-

bar pianíssim las veus dels homes en la tessitura grave y ab l'acort de tónica en primera inversió, lo que produeix un efecte de trista vaguetat.

Heuslas aquí las composicions premiadas.

Francesch PUJOL

Joaquim Cabot
President del Orfeó

Els Jochs Florals de la Música

Las lletres y la música, inspiradoras d'un poble, integran una part de sa vida; falsas, barrocas, quan la inestabilitat prediu un agolament, masques, com portadas per un geni de victoria, quan el poble triomfa y se solida.

Fins en aquells períodes de rebaixament o atonia precursors d'inevitable decadència, entre l'excursament d'un poble que s'ensorra, la ciencia, las arts, las lletres no tenen setí a sa manera, segueixen la onada del vent que las empeny dret a estrellarse. En l'igitat regnat de Neró fan via ab la maror que'l César exerceix en la cosa pública; el filòsof Séneca n'és víctima y el poeta Lucà segueix la mateixa sort, mes d'escriptors no en mancan mentres Roma és Roma. Tambe Fransa en sas revoltes n'hi porta a la guillotina de poetas, però no's acala, que la patria continui. La Espanya de Felip IV s'enfonsa, n'hiols arreu li projectaven la poesia, y la cort a Madrid viu tranquilla rodejada de poetas.

Mentres viuen las nacions, hi ha qui las canta; sols la mort d'elles acalla aquet medi que l'home utilitza pera l'esplay de cor y pensament.

Y veyeu'los en nostra terra en temps de Joan I; escorcollen l'època dels vells trovaires, a on la festa gaja era dia senyalat de joia; veyeu'los y observareu el paral·lel que existia entre un poble confiat en la obra de son rey y el reviscolament de la poesia; mirareu després, més lart, esmaperduts seguint las belitzagades del temps, com reaccionan y com tornan a esboirarse sos cantos... Mes sempre hi queda la espurneta; entre'l caliu, la Patria hi cova.

Peró la dalla dels Felips talment semblava que hagués al·lucinat fins el rostoll; després den Vicens García, Catalunya dormia demunt d'una mortalla; Dormia tan sol, que'l Gayter del Llobregat, parlantli baixet a cau d'orella, deixant aquella son pesada y l'espurneta va fer el seu fet.

«E y Amor... que prompte hi feren presa en el cor d'aquella jovenalla! Però que xiqueta era encara la Patria! Res hi feya, no era morta, hi havia qui la cantava; primer els plans, després el redressament, idees esfumadas d'una nació cal-

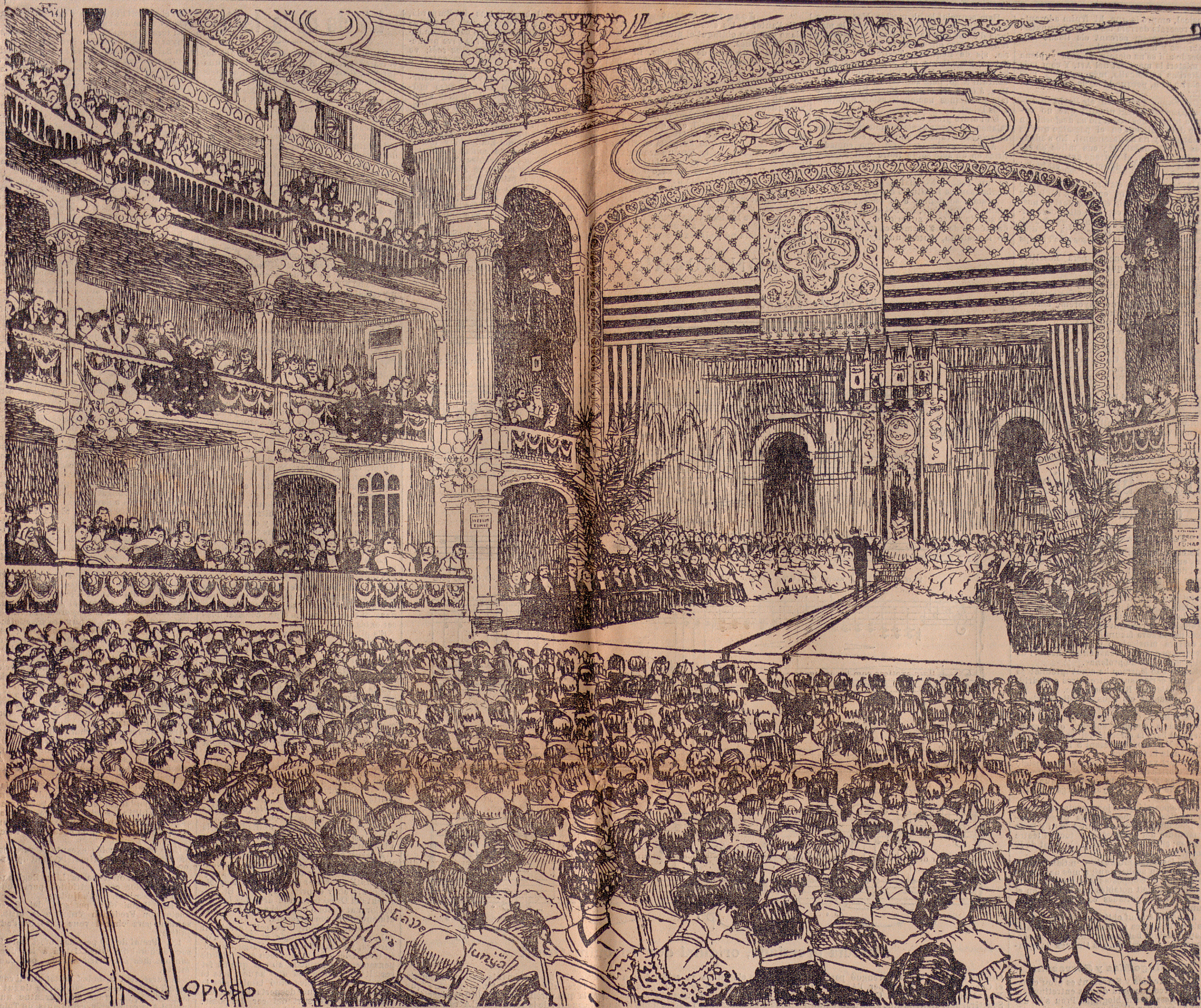
Joseph Serra

guda, prechs al Senyor en deslliuransa de ella, avuy clams enérgics y a la llum del dia. Veyeu si n'hem fet de camí; gireu la vista a trenta anys enrera y d'aquells Jochs Florals gaudiu la estela. Com veu ampla la riuada!

Arreu festes literarias, nostres escriptors y poetas se propagan, cada dia creixen els conchuradors de la llengua catalana y la solidan ab obras de valia. Faltava en aquet desvellament sempre progressiu, quelcom que glorifiqués y premiés l'espiritualisme de la poesia: la Música. A las duas germanas que compenetradas se han junta a dias cridant als bons fills de Catalunya, igual corona els toca, hermosas tolas duas, idéntich llore el escar. Als Jochs Florals és manca una Festa de la música catalana.

Y aquesta festa ha vingut com arriban totas las cosas que tenen rahó d'ésser, portada per nostra entitat musical més catalana, l'Orfeó Català y correposta ab la mesura més ampla que's podia esperar, puig a son esplendor han colaborat un ramell de joves compositors que disposan de pervindre de sanas tendències al art de casa, a aquell que parla en totas las llenguas y a tot arreu. L'arbre ha arrelat y dona ja son fruit en abundia, els conchuradors son destres y sa ombra s'hi anirà aferrant ab caràcter propi, totas aquellases cosas que exideix del saber humà li donan, quan portan bona marca, el dret de ferse entendre entre'ls països que pensan.

La «Societat Catalana de Concerts», tingué la primera idea d'un concurs de música catalana, en ell se premià «Lo Cant de

La sala de Novetats en l'acte de la festa. Per Ricart Opisso

la Montanya», del insigne mestre que avuy ha presidit la festa. Al cap de poch l'Associació Musical de Barcelona ho feya ab el quadern de «Melodias Catalanas» del que ara és son director mestre Lamotte de Grignon, menudejant després els concursos ahont era sollicitats nostres músics. L'estímul ha fet treballar foras y despertar instints fàcils a la composició, essent la festa anual que l'Orfeó patrocina la lluita noble y necessaria pera acabar de decidir una corrent ja de temps iniciada.

Hem dit que en la primera ràfega havíen acudit braus lluitadors y ho repetim ab satisfacció: quantes composicions de las premiadas ha deixat sentir l'Orfeó Català al teatre de Novetats, eus han deixat impresió agradosa; totes en el fer portan medi abundos de harmonia catalana.

Potser el desitg, l'influència d'aquella sala caldejada per l'esperit catalanesch de

nostres aficions haurà pogut inflar un sentiment pera apaibagarne un altre; tal volta las produccions d'aquet certamen siguin massa concretes, apuntes musicals en sa majoria quin desenrotlló podria continuar-se; però ningú els hi negarà inspiració y correcte fer, lo qual és prou para abundar-hi la bellesa. En exòs satisfeits els organitzadors d'una primera festa que aitals còrras pot premiar, deuen sols demanar a las futures igual entusiasme; la mateixa corrent, ja és prou.

Pera en Mas y Serracant, pera en Sancho Marraco, pera en Grant, Alfonso, Pecanins, Serra, pera tots els llorajats sentim l'entusiasme que desperta una causa hermosa. El Orfeó Català y ells han completat el renaiement d'aquells quants poetes iselats de mitg sigle passat. Mentres viuen las nacions hi ha qui las canta; donchs per la sort de Catalunya no hem de témer.

Desde avuy dos vincles poderosos cantaran la Patria un dia determinat de l'any, el de la poesia, el dels avis, y el que's joves avuy institueixen: Els Jocs Florals de la Música.

M. de URGELLÉS.

La festa de tots

La instauració de la Festa de la Música Catalana, és una nova y gran manifestació de l'ànima de la terra; és una altra passa cap a l'afirmació de la personalitat de Catalunya; y baix un altre punt de vista, és una gentil ofensa que fa a la Patria la primera entitat coral, l'Orfeó Català, que és qui la ha iniciada.

De manera que la Festa de la Música Catalana no és pas una festa més, un acte, un motiu pera reunir gent y felshi sentir música; sinó que, novella y tot com és, esdevé, ja al néixer, transcendental y robusta, perquè porta empena esparansadora y s'ha nodrit ab la sava d'un bon aplèch d'anyos de treball constant, encaminat a fer revivre el cant popular de la nostra terra. No és una festa de músichs solzament, perquè llavors no diríem Festa de la Música, y no Festa de la Música Catalana. Música Catalana vol dir quelcom més que no és exclusiu dels que conueuen l'Art divinal, y que no's circumscriu a las inteligències dels privilegiats. Música Catalana vol dir música nostra, de tots, del poble en la més exacta significació del mot.

Música Catalana és una manifestació de l'ànima d'aquet poble. És un sospir, un gemech, una rialla; empró sospirs, gemechs

y riallas del poble que prenen forma, si aixís pot dir-se, y se succeixen pera que's fills riguin ab las riallas dels pares y plorin ab sas mateixas llàgrimas, tot encaminat a fer eterna la personalitat d'aquesta terra.

La veyeu la transcendència d'aquesta Festa que l'Orfeó ha fet florir en la nostra terra! Veyeu com ella, al ensemps que encamina y fa aprofitables las iniciativas dels homes amadors de la Música, se constitueix en sagrari guardador de l'ànima musical de Catalunya!

Per tot això, els que no entenem en música, també la sentim y la voíem nostra aquesta Festa.

Perquè, encara que la música no's parli ab el llenguatge que deu parlar als privilegiats, als seus sacerdots, ens parla ab el llenguatge del cor y'ns el sotragueja y comou y ens porta a nostres ulls las llàgrimes

mas y a nostres llabris els somriures, que entreteixits ab els signes convencionals que no entenem, guarda perfectament la música catalana.

No's compadim pas als que no entenem en música. ¡Si sabessiu quin encant, quin goig inexplicable's frueix sentint-la y no entenent-la! Com s'hi sent l'ànima d'atreia, d'enamorada y de dolament esma-perduda!

Y és que's profans, no som els més fids adoradors; perquè no entenent el seu mecanisme, la seva construcció, ens encanta més la grandesa de lo ignorat y ens cor-pren més el nimbe de misteri que la circunda...

No podém fruir tota la bellesa, és cert, empró la fruim més verge, si se'm deixa dir, menys educada, més en escorsa...

No podém pas adorarla desde's setial, del presbiteri d'aquet gran temple del Art

fum, fum, fum

ritmat.

vin-ti-cinche de De-sembre, fum, fum, fum. vin-ti-cinche de De-sembre,

fum, fum, fum. Ha nascut un mi-nyo net ros y blanquet ros y blan-quet, fill de

la Ver-ge Ma-ri-a. Mes nat en na-ta-bli-a, fum, fum, fum. La nat fum.

Rosa del Folló.

Jocs à vechs.

Ro-sa del Fo-llo ¿per què estajplo-ro-sa?

-Donc fins des-tar jo si'm-ca-san per dor-sa. Mi-nyo-na.

¿Quinsco-lors gas-tu tan de ro-sa ber-mo-sa! Mi-nyo-na.

